

FAKULTA PEDAGOGICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra výtvarné kultury
Klatovská 51, 306 14 Plzeň
Tel.: 377 636 493, 377 636 471
e-mail: suromar@kvk.zcu.cz

Protokol o hodnocení Diplomové práce

Název práce: Obraz, slovo a interpretace ve výtvarné výchově

Práci předložil(a) student(ka): Pavlína KOŠŤÁKOVÁ

Studijní obor: Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy a základní umělecké školy

Posudek vedoucího práce

Práci hodnotil(a): doc.PaedDr. Jan Slavík, CSc.

1. Cíl práce

Cílem diplomové práce bylo teoreticky popsat, kvalitativně analyzovat a empiricky doložit přínos slovních a expresivních interpretací vybraných vizuálních artefaktů pro výuku výtvarné výchovy. Součástí práce byl akční výzkum modelových hodin výtvarné výchovy, resp. artefaktiky, které vedla autorka posuzované práce s cílem prozkoumat výchovný proces a porovnávat žákovské interpretace uměleckých děl před a po edukaci. Kvalitativní přístup k výzkumu byl inspirován metodikou akčního výzkumu a metodikou analýzy fenoménu.

Stanovené cíle autorka splnila do přijatelné míry a v souladu se zadáním. Celé dílo je vypracováno zodpovědně, byť v poslední fázi vznikalo poněkud uspěchaně, a bylo průběžně konzultováno.

2. Obsahové zpracování

V teoretické části práce autorka usiluje o takové uchopení velmi složité problematiky, které by přineslo poznatky využitelné v praxi, ale zároveň se nedopouštělo nadměrných zkreslení. Pro tento její přístup je příznačné, že promyšleně staví na využití indukce: pracuje s konkrétními příklady, na nichž ilustruje teorii. Díky tomu se na relativně malém prostoru P. Košťákové daří probrat to, co je z pohledu teorie podstatné a co zároveň může dobře podporovat učitelské rozhodování a jednání v praxi. Současně však tento přístup hrozí nadměrným zjednodušováním anebo myšlenkovými zkratkami tam, kde kategorizace vyžadují podrobnější a hlubší výklad. Např. při úvahách o podobnostech a rozdílech mezi různými pojetími ve výtvarné výchově, s. 15 – 17. Problém zjednodušení se ukazuje později, při stanovení edukačních pojetí využitých pro výzkum, protože – soudě podle autorkou dobře vybraných popisů – lze stěží tvrdit, že autorčin přístup se nějak zásadně liší mezi artefietickým a art-centrickým zaměřením. Autorka v roli vyučující totiž v obou případech staví na reflexi a dialogu, v obou případech směřuje k poučení prostřednictvím vzdělávacích motivů, nadto při analýze údajně (jen) art-centrických postupů využívá artefietickou terminologii. Zdá se tedy, že pero odlišením obou zmíněných přístupů by bylo třeba volit jemnější a složitěji strukturovaná kritéria.

Hlavní pozornost ve své práci diplomantka věnovala výzkumu, resp. empirii, jak zřetelně napovídá poměr rozsahu stran: 7 (výzkumná část) ku 1 (teoretická část). Empirickovýzkumná část je rozdělena do dvou oddílů. V prvním P. Košťáková analyzuje zkušenosti ze své pedagogické práce s dětmi v příměstském táboře a postupuje v duchu akčního výzkumu, v části druhé staví na metodice analýzy fenoménu. V obou oddílech se podařilo shromáždit a vykládat přínosné poznatky o způsobu interpretování obrazů žáky příslušného věku a vytěžit i zobecňující soudy. Místy se však objevují problematické úvahy – např. na s. 82 je empatický koncept přiřazen pouze interpretovi a od něj vztahován k dílu, tedy odvíjí se v opačném směru, než by se dalo očekávat.

3. Charakteristika a hodnocení formy, technické i řemeslné složky práce

S ohledem na teoretický a výzkumný charakter práce není tato složka předmětem hodnocení.

4. Formální náležitosti

Jazykový projev je kultivovaný a srozumitelný, místy s méně jasnými formulacemi, občas se vyskytují překlepy nebo drobné chyby. Výklad je napsán se zřetelným zájmem o jeho srozumitelnost a se snahou porozumět tematice do potřebné hloubky. Strukturace textu je přehledná. Grafická úprava je vyhovující. Bibliografické citace se jen volně inspiroují normou ISO, částečně APA, ale jsou v textu jednotné.

5. Stručný komentář hodnotitele

Na práci P. Košťákové oceňuji velký ohled ke spojování teorie s praxí. Přestože tato snaha je někdy poznamenána výše vzpomenutými nepřesnostmi či myšlenkovými zkratkami, její přínosnost podle mého mínění převyšuje její případné nedostatky. Pro samotnou autorku by její text měl přinášet podněty k hlubšímu zamýšlení. Kupř. metoda poučených a nepoučených interpretací je v principu konstruktivistická a je otázka, zda ji víceméně uměle řadit do zvláštního rámce. Z druhé strany, právě tato ne zcela přesvědčivá autorská snaha o kategorizaci je vhodnou inspirací ke kritické diskusi. Dílo P. Košťákové tedy i svými nejasnostmi nebo dílčími nedostatky může inspirovat, což je jeho dobrá vizitka. Proto, zejména z pohledu vedoucího diplomového úkolu, jsem ochoten nepřeceňovat slabší momenty textu a naopak ocenit autorskou solidnost a snahu o jasnost a průkaznost při přemýšlení. Práce odvedená při řešení diplomového úkolu netrpí povrchností.

6. Otázky a připomínky na autora práce k bližšímu vysvětlení při obhajobě

Vysvětlete co možno přesně obsah a strukturu empatického konceptu s ohledem na Goodmanovo pojetí exprese a s uvážením výše uvedené kritické připomínky ke s. 82.

7. Navrhovaná známka

Výborně.

Datum: 16.7.2014

Podpis: doc. PaedDr. Jan Slavík, CSc.